

Verpleegkunde 18 Informele en vrijwillige zorg

- Beschrijf mantelzorg en familiërrollen
- Hoe vrijwilligers ondersteunen
- Vul de thuiszorgdocumentatie in
- vocabulaire: familie rollen, relaties, informele zorg, vrijwillige ondersteuning, thuiszorgdocumentatie

De mantelzorger

De mantelzorg

De vrijwilliger

De opvang

De thuissituatie

De dossier

Het zorgplan

Het zorgmoment

De werktijden

De aanspreekpunt

De familieband

De rolverdeling

De belasting (emotioneel)

De terugkoppeling

De toestemming

De vertrouwelijkheid

Verslag uitbrengen

Ondersteunen (bij)

Bijstaan

Overdragen (de zorg)

Aantekenen (in het dossier)

Noteren

Begeleiden

Opvangen (iemand opvangen)

Afstemmen (afspraken afstemmen)

1. Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. De mantelzorg	1. Hoe zwaar de zorg voelt voor iemand, bijvoorbeeld door stress slaap.
b. Het zorgplan	2. Een document waarin staat welke zorg nodig is en wie welke taken doet.
c. Aantekenen in het dossier	3. Na een zorgmoment kort noteren wat je hebt gedaan en gezien.
d. De terugkoppeling	4. Iemand die langdurig, meestal onbetaald, voor een familielid zorgt thuis.
e. De belasting (emotioneel)	5. Informatie die je aan collega's of de arts geeft na een zorgmoment.

a-4 b-2 c-3 d-5 e-1

2. Vrijwilligers in de thuiszorg: informatie voor nieuwe verpleegkundigen (Audio beschikbaar in de app)

Vul de lege plekken in: overdracht, observeren, rapporteren, zorgformulier, respijtzorg, mantelzorg

In de wijkzorg werken verpleegkundigen vaak samen met mantelzorgers en vrijwilligers. De _____ is meestal een partner, kind of buur die al langer voor de zorgvrager zorgt. Vrijwilligers komen vaak via een vrijwilligersorganisatie en hebben een vaste taak, bijvoorbeeld samen wandelen, koffie drinken of de zorgvrager naar de dagbesteding brengen.

Als verpleegkundige registreer je in het zorgdossier wie welke verzorgingstaak heeft. In het _____ noteer je per zorgmoment welke ondersteuning de vrijwilliger geeft. Bij de _____ controleer je of de afspraken nog kloppen en of er behoefte is aan _____, zodat de mantelzorg even kan uitrusten. Goed _____ en duidelijk _____ helpen om overbelasting van naasten op tijd te signaleren.

1. Wat is volgens de tekst het verschil tussen een mantelzorg en een vrijwilliger?

_____

3. Luister naar het audiofragment en geef aan of de volgende uitspraken waar of onwaar zijn.

De zorgverlener wil met de dochter spreken over wie welke taken in de familie doet, omdat het haar te veel wordt.

Waar Onwaar

De vrijwilliger komt één keer per week langs om één zorgmoment over te nemen en tijdelijke opvang te bieden.

De zorgverlener vergeet om na het bezoek iets in het dossier te noteren.

4. Rollenspel: Voltooi de dialogen

a. Overdracht met mantelzorgers aan huis

Wijkverpleegkundige Sanne: *Hoi Peter, hoe gaat het vandaag met je moeder en met jou als mantelzorgers, merk je dat de belasting niet te zwaar wordt?*

Mantelzorgers Peter: 1. _____

Wijkverpleegkundige Sanne: *Dat signaleer ik ook, dus ik ga in het dagrapport rapporteren dat er meer mantelzorgondersteuning nodig is en ik bespreek respijtzorg met de zorgcoördinator.*

Mantelzorgers Peter: 2. _____

Wijkverpleegkundige Sanne: *Dat is een goede optie, ik leg onze afspraken nu vast in het zorgplan en in het zorgdossier, zodat de collega's bij het overdrachtsmoment precies weten wat we hebben afgesproken.*

Mantelzorgers Peter: 3. _____

Voorbeeldantwoorden:

1. *Het gaat wisselend; ik red de dagelijkse verzorging nog wel, maar ik merk dat ik 's nachts slechter slaap en dat het emotioneel zwaarder wordt.* 2. *Fijn, ik wil graag af en toe een weekend vrij; misschien kan een vrijwilliger een paar uur per week komen zodat de draaglast wat minder wordt.* 3. *Dank je, ik vind het prettig dat je zoveel empathie toont en toch duidelijk aangeeft wat reëel is qua zorgplanning.*

5. E-mail

Onderwerp: Overdracht zorg weekend mw. De Graaf

Beste collega,

Zoals besproken doet de dochter van mw. De Graaf in het weekend de **mantelzorg**. Jij bent dit weekend de **coördinator** vanuit de wijkzorg.

Wil jij in het **zorgdossier** kort noteren:

- wie de **mantelzorgers** is en haar **familierol**;
- welke **takenlijst** je met haar hebt afgesproken;
- hoe de **zorgoverdracht** naar de nachtdienst gaat?

Let op de **vertrouwelijkheid** van de informatie.

Met vriendelijke groet,

Lisa van Dongen

Wijkverpleegkundige

Schrijf een passende reactie: *Bedankt voor uw e-mail over... / In het weekend zal ik... / Kunt u mij laten weten of...*
